

Elektroninė
VALDŽIA

Elektroninė
VALDŽIA

Elektroninės
PASLAUGOS

Elektroninės
PASLAUGOS

Viešosios ir administracinės paslaugos – tai valstybės ir savivaldybių teikiamos paslaugos, kurios skirtos visuomenei ar konkrečioms piliečiams.

Jos apima administracinius procesus, pvz., mokesčių deklaravimą, leidimų išdavimą, registravimą, socialinės paramos teikimą ir kt.

Paskutiniu metu šios paslaugos vis daugiau perkeliamos į internetą, siekiant supaprastinti jų teikimą, padidinti prieinamumą ir sumažinti administravimo kaštus.

Kas yra E paslauga

"Prisijungusi Lietuva" - elektroninės paslaugos

Viešųjų ir administracinių paslaugų perkėlimo į internetą brandos lygiai apibrėžia etapus, kuriuos siekia valstybės ir viešosios įstaigos, elektroniniu būdu teikti paslaugas piliečiams ir verslui.

Brandos lygiai rodo, kaip gerai šios paslaugos įgyvendintos ir kokio sudėtingumo yra paslaugų skaitmeninis teikimas. Kiekvienas brandos lygis reiškia tam tikrą paslaugų skaitmeninimo ir automatizavimo laipsnį.

Viešųjų ir administracinių paslaugų perkėlimo į interneto brandos lygiai:

Pradinis lygis (Informacijos teikimas)

Aprašymas: Tai pirmas etapas, kai viešosios paslaugos yra prieinamos internete, tačiau jos dažniausiai yra tik iš informacijos pateikimo (pvz., tinklalapiai su informacija apie paslaugas, jų kainas, reikalavimus ir pan.).

Pavyzdžiai: Valstybinės institucijos skelbia informaciją apie įvairias paslaugas, tačiau paslauga nėra teikiama elektroniniu būdu. rasti internete galima tik sužinoti apie siuntą, bet vis tiek reikia gauti fiziškai.

„Interaktyvus lygis“ („Interaktyvios paslaugos“)

Aprašymas: Šiame etape paslaugos tampa interaktyvios – piliečiai gali atlikti tam tikras užduotis internete, tačiau kai kurie procesai vis dar nebaigti arba reikalaujama popierinių dokumentų.

Pavyzdžiai: Elektroninė mokesčių deklaracija (bet reikia išspausdinti ir pasirašyti dokumentą), formų užpildymas, paraiškų teikimas internete, tačiau tik dalis proceso yra skaitmenizuota.

Aukštesnis lygis (Paslaugos teikimas internetu)

Aprašymas: Šiame lygyje paslaugos jau yra teikiamos visiškai elektroniniu būdu, tačiau gali būti reikalaujama, kad būtų patvirtintas fizinis pasirašymas ar dokumentų patvirtinimas. Piliečiai gali atlikti beveik visą paslaugų gavimo procesą internetu.

Pavyzdžiai: Galimybė pateikti prašymus, gauti leidimus ar licencijas ir atlikti administracinius veiksmus internetu, bet kai kurios paslaugos vis tiek gali reikalauti fiziškai patogiai institucijoje.

Pilnas skaitmeninimas (Skaitmeninės paslaugos)

Aprašymas: Paslaugos yra visiškai automatizuotos ir skaitmenizuotos, nebereikia jokio popierinio dokumento. Paslaugos teikiamos internetu nuo pradžios iki pabaigos, ir piliečiai bei verslas gali visiškai pasikliauti.

E. valdžia ir jos paslaugos

- **Elektroninė valdžia** (e. valdžia) – tai **viešųjų paslaugų teikimas informacinėmis ir ryšio technologijomis** teisės aktų nustatyta tvarka.
- *Ji leidžia piliečiams, verslui ir kitoms organizacijoms efektyviai bendrauti su valdžios institucijomis, gauti paslaugas internetu ir dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose.*
- *Elektroninė valdžia padeda taupyti laiką, sumažina poreikį vykti į instituciją fiziškai ir skatina skaitmeninę transformaciją visuomenėje.*

E. Valdžios tikslai

1. Efektyvumo didinimas

- **Biurokratijos mažinimas** – automatizuojant procesus ir supaprastinant administracines procedūras, sumažinant darbo našumą tiek valdžios institucijoms, tiek piliečiams.
- **Išteklių taupymas** – sumažinamos veiklos sąnaudos (pvz., popierinių dokumentų, fizinių susitikimų poreikis).
- **Greitesnė paslaugų teikimo trukmė** – piliečiai ir verslai gauna paslaugas greičiau, nes nereikia laukti tradicinių administracinių procesų.

E. Valdžios tikslai

2. Paslaugų prieinamumo gerinimas

užtikrinti, kad viešosios paslaugos būtų lengvai pasiekiamos visiems, nepriklausomai nuo vietos ar laiko.

- **Galimybė naudotis bet kuriuo metu** - e. valdžios sistemos veikia 24/7, todėl paslaugos teikiamos dėl nuo darbo laiko.
- **Teritorinių ribų panaikinimas** – gyventojai gali gauti paslaugas internetu, nereikia fiziškai lankytis valdžios įstaigose.
- **Daugiau galimybių pažeidžiamoms grupėms** -neįgaliesiems, atokiose vietovėse gyvenantiems žmonėms ir tiems, kurie turi ribotą prie tradicinių paslaugų.

E. Valdžios tikslai

3. Skaidrumo ir atsakomybės užtikrinimas

suteikti piliečiams gali sekti valdžios sprendimus ir didinti pasitikėjimą viešuoju sektoriumi.

- ***Viešų procesų skaidrumas*** – piliečiai gali stebėti, kaip valdžios sprendimai priimami ir kaip viešieji ištekliai.
- ***Korupcijos mažinimas*** – daugiau automatizuotų ir viešų prieinamų procesų sumažinimo korupcijos galimybes.
- ***Informacijos prieinamumas*** – piliečiams ir verslui suteikiama galimybė greitai rasti informaciją apie valdžios veiklą.

E. Valdžios tikslai

4. Piliečių dalyvavimo skatinimas

skatinti piliečių dalyvavimą viešuosiuose sprendimuose ir demokratinuose procesuose.

- *E. dalyvavimas demokratinuose procesuose* – galimybė balsuoti internetu, dalyvauti apklausoje, teikti pasiūlymus ir nuomonę.
- *Atviras dialogas su valdžia* – piliečiai gali naudoti platformą grįžtamajam ryšiui teikti ir siūlymam dėl viešosios politikos formavimo.

E. Valdžios tikslai

5. Socialinės ir ekonominės inovacijos

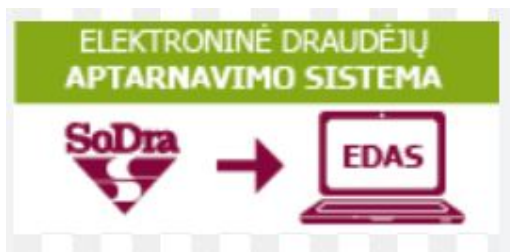
- **Skaitmeninės ekonomikos skatinimas** – e. valdžios sprendimai padeda verslui ir visuomenei pereiti prie skaitmeninių technologijų.
- **Naujų paslaugų kūrimas** – diegiamos naujoviškos paslaugos, kurios dar labiau supaprastina piliečių gyvenimą ir padeda adaptuotis prie šiuolaikinių poreikių.

6. Saugumo ir duomenų apsaugos užtikrinimas

- **Privatumo apsauga** – užtikrinama, kad piliečių duomenys būtų tvarkomi saugiai ir laikantis teisės aktų.

E. valdžia ir jos paslaugos

- **Pavyzdžiai:**
- Internetinė mokesčių deklaravimo sistema
(pvz., Lietuvoje – VMI "EDS").
- Elektroninės registracijos pas gydytoją platformos
(pvz., "E. sveikata").
- **Viešųjų paslaugų portalai**
(pvz., Lietuvoje – [Elektroniniai valdžios vartai](#)).
- Elektroninis balsavimas
(kai kuriose šalyse, pvz., Estijoje).

E. valdžia ir jos paslaugos

- **Viėšosios pãslaugos** – tai įvairių įstaigų, institucijų, organizacijų (ar pavienių asmenų) naudotojui nuotoliniu būdu teikiama informacija; paraiškų pažymoms, paslaugoms gauti priėmimas; registracija specialisto konsultacijai; prekių užsakymas, galimybė už jas atsiskaityti ir pan.

Asmenys, Lietuvojė neturintys interneto ryšio, nemokamai jo paslaugomis gali pasinaudoti viešosiose interneto prieigos vietose. Jų sąrašas pateikiamas svetainėje *vipt.lt*

Keletas viešųjų paslaugų pavyzdžių Valdžia piliečiams

- **Portalas „Elektroninės valdžios vartai“** (*evaldzia.lt, epaslaugos.lt*)
- **Lietuvės savivaldybių portalas** (*savivaldybes.lt*)
- **Asmens dokumentų išrašymo centras** prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (*dokumentai.lt*)
- **Valstybinė mokesčių inspekcija** prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (*deklaravimas.vmi.lt*)
- **Valstybinio socialinio draudimo** fondo valdyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (*sodra.lt*)
- **Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma – VIISP**
- *vssa.lrv.lt*
- Gyventojų registro tarnyba (www.gyvreg.lt)
- **Elektroninių pranešimų ir dokumentų pristatymo fiziniam ir juridiniams asmenims informacinė sistema** (<https://epristatymas.lt/>)
- Lietuvos statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės (*www.stat.gov.lt*)
- Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema (*www.libis.lt*)
- Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų paieška (*www3.lrs.lt/dokpaieska/forma_1.htm, www3.lrs.lt/pls/inter1/dokpaieska.forma_1, litlex.lt, tar.tic.lt*)

„Elektroniniai valdžios vartai“

(angl. e-Government Gateway) – tai vienas iš pagrindinių Lietuvos elektroninių valdžios įrankių, skirtų viešųjų paslaugų teikimui ir interaktyviam piliečiams bei verslo bendradarbiavimui su valstybės institucijomis per internetą.

Tai elektroninis portalas, kuris suteikia galimybę piliečiams ir verslui gauti įvairias administracines ir viešąsias paslaugas bei atlikti administracinius veiksmus elektroniniu būdu, naudojant vieningą prisijungimo sistemą .

Elektroniniai valdžios vartai
E-government gateway

„Elektroniniai valdžios vartai“ tikslai ir funkcijos:

1. Pateikti informaciją apie viešąsias paslaugas:

Portale pateikiama informacija apie įvairias valstybės ir savivaldybių teikiamas paslaugas, jų gavimo, reikalingus dokumentus, paslaugų kainas ir kt.

2. Galimybė teikti paraiškas ir atlikti administracinius veiksmus:

Piliečiai ir verslas gali pateikti įvairias parašas, prašymus ir deklaracijas internetu, be būtinybės fiziškai lankytis institucijose. Pavyzdžiai: mokesčių deklaravimas, paraiškos dėl leidimų ar licencijų gavimo, socialinės paramos užklausa ir kt.

3. Skaitmeninės paslaugos ir dokumentų valdymas:

Portale galima elektroniskai pasirašyti dokumentus, gauti elektroninius sertifikatus ir naudotis kitomis elektroninėmis paslaugomis. Pavyzdžiui, piliečiai gali gauti oficialius elektroninius dokumentus, tokius kaip gimimo liudijimus, santuokos liudijimus ar kitas pažymas.

4. Interaktyvūs įrankiai ir konsultacijos:

Portale siūlomos įvairios interaktyvios funkcijos, kurios leidžia naudotojams formos, atlikti skaičiavimus gauti atsakymus, į klausimus ir daug reikiamas. Pavyzdžiui, tai gali būti mokesčių skaičiuoklės ar kiti informacijos teikimo ir konsultavimo įrankiai.

5. Saugus prisijungimas ir elektroninis parašas:

„Elektroniniai valdžios vartai“ naudoja aukštus saugumo standartus, įskaitant elektroninį parašą ir tapatybės patikrinimą, kad užtikrintų vartotojų duomenų saugumą ir paslaugų teikimo patikimumą. Vartotojai gali naudotis ID kortelėmis, mobiliaisiais parašais arba kitais autentifikavimo būdais.

Pagrindinės „Elektroninių valdžios vartų“ savybės:

- ***Vieninga prieiga:*** Portalas suteikia galimybę vienu prisijungimu pasiekti daug paslaugų.
- ***Skaitmeninimas:*** Pereinant prie elektroninio administravimo, sumažinami popieriniai dokumentai ir fiziniai vizitai į instituciją.
- ***Efektyvumas:*** Sutaupoma laiko, nes daug paslaugų galima atlikti nuotoliniu būdu.
- ***Teisinis pripažinimas:*** Elektroninis parašas ir tapatybės patikrinimas užtikrina, kad atliekami veiksmai turės teisinę galią.

„Elektroniniai valdžios vartai“ – privalumai piliečiams ir verslui:

- Patogumas – paslaugos pasiekiamos bet kuriuo metu, iš bet kurios vietos, naudojant internetą.
- Laiko ir resursų taupymas – nereikia eiti į institucijas ir laukti eilėse.
- Paprasta ir greita dauguma – procesų automatizuotas, todėl paslaugos gaunamos greitai.
- Teisinė garantija – paslaugos turi teisinį pripažinimą ir galioja kaip paprasti dokumentai.

Populiarių paslaugų pavyzdžiai

- deklaravimas ir mokesčių prievolių apmokėjimas .
- Asmens duomenų atnaujinimas (pvz., gyvenamosios vietos deklaravimas).
- Paraiškos dėl leidimų ir licencijų gavimo .
- Socialinių paslaugų ir pašalpų prašymai .
- Įmonių registravimas ir kiti verslo administravimo veiksmai .

[video](#)

Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma – VIISP

- Tai **elektroninės valdžios** infrastruktūrų Lietuvoje sistema, skirta užtikrinti **duomenų mainams** ir **integracijai** tarp įvairių valstybės institucijų ir kitų organizacijų, kurios teikia paslaugas piliečiams ir verslui.

VIISP tikslai ir funkcijos:

- **Sąveikumo užtikrinimas:**

VIISP pagrindinis tikslas yra užtikrinti sąveiką ir duomenų mainus tarp valstybių institucijų informacinių sistemų. Tai leidžia teisingai keisti duomenimis ir įvairiomis paslaugomis, kad būtų pasiektas sklandus ir efektyvus administravimas.

Aukštas saugumo lygis:

Platforma užtikrina aukštą duomenų apsaugos ir saugumo užtikrinimą. Ji atitinka griežtos apsaugos valstybės ir Europos Sąjungos reikalavimus dėl duomenų apsaugos ir privataus gyvenimo, užtikrinant, kad informacija būtų perduodama tik teisėtai ir saugiai.

Standartizacija ir atvirumas:

VIISP taiko standartus, kurie leidžia įvairioms institucijoms ir organizacijoms lengvai paruošti savo sistemas su kitomis, taip užtikrinant atvirumą ir lankstumą. Platforma naudojami tarpininkavimo paslaugomis, kurios padeda užtikrinti teisingą ir efektyvų informacijos pagrindą, reikia nuo to, kokias technologijas naudoja naudojamos institucijos.

Duomenų centralizavimas ir valdymas: VIISP leidžia centralizuotai valdyti informaciją, sumuojant įvairias valstybės informacines

VIISP tikslai ir funkcijos: Sąveikumo

Duomenų centralizavimas ir valdymas:

VIISP leidžia centralizuotai valdyti informaciją, sumuojant įvairias valstybės informacines sistemas, užtikrinant geresnį paslaugų teikimo kokybės valdymą ir piliečių informacijos valdymą.

Automatiniai procesai ir dokumentų valdymas:

VIISP leidžia automatizuoti administracinius procesus, tokius kaip mokesčių deklaravimas, socialinių paslaugų teikimas, leidimų išdavimas ir kt., taip sumažinant klaidų tikimybę ir padidinant paslaugų teikimo greitį.

Tapatybės ir autentifikavimo paslaugos:

Platforma taip pat naudoja tapatybės autentifikavimo paslaugas (pvz., elektroninį parašą ir ID kortelę), kurios užtikrina, kad informacija ir veiksmai būtų atliekami tik teisės vartotojų.

Elektroninių pranešimų ir dokumentų pristatymo fiziniams ir juridiniams asmenims informacinė sistema

- – tai Lietuvos valstybės administruojama **informacinė sistema**, kuri užtikrina saugų elektroninių dokumentų ir asmenų pranešimų tarp valstybės institucijų, fizinių asmenų ir juridinių asmenų. Sistema veikia kaip **skaitmeninis pašto dėžutės sprendimas**, leidžiantis organizacijoms ir piliečiams keisti informacija efektyviai, greitai ir patikimai.

e. pristatymas

Pagrindiniai „e. Pristatymo“ tikslai:

- **Efektyvesnis dokumentų pristatymas :**
 - Pakeisti popierinius laiškus ir kitą fizinę dokumentaciją skaitmeniniais sprendimais.
- **Saugumo užtikrinimas :**
 - Užtikrinti, kad informacija būtų perduodama konfidencialiai, laikantis teisinių ir saugumo reikalavimų.
- **Paslaugų prieinamumas :**
 - Suteikti piliečiams ir verslui gali gauti svarbius dokumentus iš valstybės institucijų ir kitų organizacijų internetu.
- **Ekonomiškumas :**
 - Sumažinti dokumentų siuntimo kaštus (spausdinimas, pašto paslaugos ir kt.) valstybės institucijoms bei kitiems naudotojams.

Kam skirta „e. Pristatymo“ sistema?

- **Fiziniamis asmenims :**
 - Piliečiams, norintiems gauti pranešimus ar dokumentus iš valstybės institucijų elektroniniu būdu.
- **Juridiniams asmenims :**
 - Verslo subjektams, kurie siekia gauti oficialią informaciją iš valstybės institucijų ir kitų juridinių asmenų.
- **Valstybės institutas :**
 - Siekiant efektyviai, greitai ir taupiai perduoti svarbius pranešimus, dokumentus ar kitą informaciją gyventojams ir įmonėms.

Pagrindinės „e. Pristatymo“ funkcijos

- **Elektroninių pranešimų siuntimas ir gavimas :**
 - Leidžia institucijoms ir organizacijoms siųsti elektroninius laiškus, ar oficialius dokumentus vartotojams.
 - Gavėjai perskaityti ir atsiskaityti dokumentus tiesiai iš sistemos.
- **Universali paslaugų platforma :**
 - Vieninga sistema, prieinama per internetą, kurioje piliečiai ir organizacijos gali lengvai gauti dokumentus nuo geografinės vietos.
- **Elektroninių pašto dėžučių integracija :**
 - Sistema kiekvienam vartotojui sukuria asmeninę arba juridinę elektroninę pašto dėžutę, centralizuotai pateikiami visi pranešimai.
- **Saugių komunikacija :**
 - Užtikrinamas aukštas informacijos šifravimo ir apsaugos lygis, kad duomenys būtų apsaugoti nuo neleistinų vartotojų prieigos.
- **Elektroninio parašo palaikymas :**
 - Vartotojai gali patvirtinti dokumentų siuntimą ar siuntimą kvalifikuotu elektroniniu parašu.
- **Pranešimų stebėjimas ir valdymas :**
 - Vartotojai gali stebėti pranešimų siuntimą, peržiūrėti, peržiūrėti arba archyvuoti informaciją.

„e. Pristatymo“ naudojimosi privalumai

- **Taupymas :**
 - Nereikia spausdinti dokumentus ir siųsti jų popierinių paštu – tai sumažina laiko ir finansinius kaštus.
- **Greitis :**
 - Dokumentai ar pranešimai pasiekia gavėjus beveik akimirksniu po jų išsiuntimo.
- **Prieinamumas :**
 - Sistema prieinama visą parą iš bet kurios vietos, turint interneto ryšį.
- **Teisinis galiojimas :**
 - „e. Pristatymo“ sistema užtikrina, kad visi siunčiami dokumentai turi teisinę galią ir yra laikomi tinkami teisiniam procesui.
- **Saugumas :**
 - Naudojamos modernios šifravimo technologijos užtikrina dokumentų ir asmeninių duomenų apsaugą.

Pavyzdinės paslaugos per „e. Pristatymą“:

- Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) siunčia apie mokesčių deklaracijas, priminimus įmokas.
- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija siunčia informaciją apie socialines išmokas ir pensijas.
- Transporto institucijos siunčia informaciją apie transporto priemonių registraciją, techninę apžiūrą.
- Teismai ar kitos teisminės institucijos gali siųsti šaukimus ar sprendimus.

Kam aktualus „e. Pristatymas“?

- **Gyventojams** , norintiems gauti ir tvarkyti valstybinius ar teisinius dokumentus neišeinant iš namų.
- **Verslo įmonėms** , kurios turi dažnai bendrauti su valstybės institucijomis.
- **Valstybės institucijoms** , siekiančioms efektyviau bendrauti su gyventojais ir organizacijomis.

Kitų e. paslaugų pavyzdžiai (1)

Švietimas

- Švietimo ir mokslo ministerijos svetainė apie mokslą ir studijas Lietuvoje (www.mokslas.lt)
- **Atvira informavimo konsultavimo orientavimo sistema „AIKOS“** (www.aikos.smm.lt)
- **Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendrajam priėmimui organizuoti** (lamabpo.lt)
- Programos „Lietuvos virtualus universitetas“ svetainė (lvu.lt)
- Šiaulių universiteto nuotolinių studijų centras (distance.su.lt)
- Kauno technologijos universiteto e. mokymosi technologijų centras (emtc.ktu.lt)
- Nacionalinė distancinio mokymo asociacija (ndma.lt)
- Informacijos technologijų mokymo centro nuotolinio mokymosi svetainė (nuotolinismokymas.lt)
- Virtuali mokymosi aplinka „Moodle“ (vma.emokykla.lt/moodle)

Kitų e. paslaugų pavyzdžiai (2)

Virtualūs muziejai

- Europos parko (europosparkas.lt/virtualikelione)
- „Virtualus istorinis Vilnius“ (viv.lt)
- Lauko reklamos po atviru dangumi (outdoormuseum.lt)
- Medžio amatų (wood-craft.eu)
- Architektūros (arch-muziejus.lt)
- Kapitalizmo istorijos (kapitalizmoistorija.org)
- Radijo prietaisų
(www.radiomuseum.org/collection/zenonas_langaitis.html)
- Nikolajaus Rericho (www.roerich.ru/index.php?l=lit&r=)

Kitų e. paslaugų pavyzdžiai (3)

Žiniasklaida

- Žiniasklaidos įmonių Lietuvojė sąrašas (*www.on.lt/hmip.htm*)
- Lietuviškų žiniasklaidos svetainių vitrina (*ltv.lt/ziniasklaida*)
- **Žinių portalai** (*delfi.lt, respublika.lt, alfa.lt*)
- Dienraščiai (*laikrasciai.lt*)
- Lietuvės nacionalinis radijas ir televizija (*lrt.lt*)
- **Lietuvės radijo stočių vitrina** (*radijas.fm*)

Kitų e. paslaugų pavyzdžiai (4)

Sveikata

- Lietuvės medicinos interneto svetainių katalogas (*hipokratas.lt*)
- Sveikatos ir medicinos informacijos agentūra (*medicine.lt*)
- Sveikatos svetainės (*sveikatossodas.lt*, *medicinavisiems.lt*, *sveikata.lt*, *sveikatosabc.lt*, *sveikas.lt*, *lmedicina.dnp.lt*, *lsveikata.lt*)
- E. vaistinės svetainė (*e-vaistine.lt*)
- Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos (*santa.lt*)
- **Elektroninės sveikatos paslaugų portalas** (<https://www.esveikata.lt/>)

Elektroninės sveikatos paslaugų portalas

E-sveikata

- – tai **vieningas internetinis portalas**, suteikiantis piliečiams ir sveikatos priežiūros paslaugų teikėjams galima naudotis įvairiomis **elektroninėmis sveikatos paslaugomis** Lietuvoje.
- Šis portalas leidžia piliečiams stebėti savo sveikatos duomenis, pasinaudoti elektroniniais sveikatos dokumentais, teikti paslaugas ir gauti informaciją apie sveikatą.

Pagrindiniai Elektroninės sveikatos paslaugų portalo tikslai:

- **Skaitmenizuoti sveikatos priežiūros paslaugas** ir suteikti piliečiams gali lengvai gauti informaciją apie jų sveikatą bei gauti paslaugas nuotoliniu būdu.
- **Suteikti galimybę naudotis elektroniniais sveikatos įrašais**, tokiais kaip gydytojo išrašai, laboratorinių tyrimų rezultatai, gydymo istorija, vaistų receptai ir kita.
- **Palengvinti administracinių procesų tiekimo** pacientams, tiek sveikatos priežiūros įstaigoms, užtikrinant greitą ir saugų informacijos tarp sistemų.
- **Sukurti saugią aplinką**, kurioje piliečiai gali valdyti savo sveikatos duomenis ir skaitmeninėmis sveikatos paslaugomis.

Pagrindinės funkcijos

1. Sveikatos duomenų peržiūra:

- Piliečiai gali peržiūrėti savo asmeninius sveikatos įrašus, tokius kaip gydytojo išrašyti receptai, atliktų tyrimų rezultatai, ambulatorinės konsultacijos ir kitos sveikatos informacija.
- Galima sekti savo sveikatos istoriją, įskaitant ankstesnes ligų diagnozes ir gydymo eigą.

2. Elektroniniai receptai:

- Portalo vartotojai gali gauti elektroninius receptus vaistams ir kitoms gydymo priemonėms, kurios yra perduodami į vaistines.
- Tai palengvina vaistų gavimą ir sumažina popierinių receptų naudojimą.

Pagrindinės funkcijos

3. Sveikatos priežiūros paslaugų užsakymas :

- Piliečiai gali užsirašyti į gydytojo konsultacijas, laboratorinius tyrimus ir kitus medicinos paslaugų užsakymus tiesiai per portalą.
- Tai taip pat leidžia patogiai peržiūrėti ir pasirinkti paslaugas, prideda nuo draudimo ar mokamų paslaugų.

4. Ligoninės ir gydytojų pasirinkimas :

- Pasinaudodami portalu, vartotojai gali rinktis tam tikras gydymo įstaigas ar specialistus, taip pat patikrinti gydytojų darbo laiką ir užimtas vietas.

Pagrindinės funkcijos

5. Sistemos sąsajos su kitomis sveikatos informacinėmis sistemomis:

- Elektroninės sveikatos paslaugos yra susijusios su kitomis sveikatos informacinėmis sistemomis (pvz., laboratorijų duomenų bazės, vaistinių sistemų), kad užtikrintų sklandų ir vieningą duomenų apdorojimą.

6. Prašymų dėl sveikatos paslaugų teikimo:

- Piliečiai gali teikti dėl prašymo dėl sveikatos paslaugų (pvz., dėl nedarbingumo pažymėjimų, sveikatos patikrinimų, gydymo ir kt.).

7. Tiesioginė konsultacija su gydytoju (nuotolinis konsultavimas):

- Kai kurios sveikatos priežiūros paslaugos apima ir nuotolines konsultacijas, kurios leidžia pacientams gauti medicininę pagalbą nesilankant pas gydytoją tiesiogiai.

Elektroninės sveikatos paslaugų portalo privalumai:

- **Patogumas :**
 - Paslaugos yra prieinamos visą parą ir leidžia piliečiams valdyti savo sveikatos informaciją iš bet kurios vietos, turint interneto ryšį.
- **Greitis :**
 - Dauguma paslaugų yra automatizuotos, todėl nereikia laukti ilgų laikotarpių, norint gauti reikalingą informaciją ar paslaugas.
- **Saugumas :**
 - Portale naudojamos aukšto lygio saugumo technologijos, užtikrinant, kad sveikatos duomenys būtų saugūs ir prieinami tik teisėtiems vartotojams.
- **Įvairovė :**
 - Portale teikiamos įvairios paslaugos, nuo receptų išrašymo iki pilnavertės būklės stebėsenos, taikant visapusišką sveikatos priežiūros modelį.

- **Prieiga ir autentifikacija :**
- Paslaugos portale yra pasiekiamos naudojant **elektroninę tapatybę**: ID, mobilųjį parašą arba elektroninį parašą. Tai užtikrina, kad tik teisėti vartotojai gali naudotis asmeniniais sveikatos duomenimis.

- **Kaip pasiekti „eSveikata“ portalą?**
- Norint pasiekti **„Sveikata“ portalą** , piliečiai turi prisijungti prie jo per internetą, ir patikimo autentifikavimo priemonėmis, kaip **ID kortelė** , **mobilusis parašas** arba **banko prisijungimai** .

Populiarūs portalų įrankiai :

- Receptų peržiūra ir užsakymas .
- Tyrimų rezultatų peržiūra ir analizė .
- Elektroninės konsultacijos su gydytojais.
- Sveikatos būklės sekimas ir gydymo stebėjimas.

„**eSveikata** portalas yra svarbus įrankis Lietuvos skaitmeninėje sveikatos priežiūroje, suteikiantis piliečiams ir sveikatos paslaugų teikėjams patogų, saugų ir efektyvių būdų“ tvarkyti ir valdyti sveikatos informaciją.

Kitų e. paslaugų pavyzdžiai (5)

Laisvalaikis

- Baltijos pramogų informacijos centras (*eb.lt*)
- Vilniaus renginių mozaika (*vilnius-events.lt*)
- Laisvalaikio, pramogų ir renginių gidai (*anonsas.lt*,
zebra.15min.lt/lt/laisvalaikis/renginiai)
- Sporto populiarinimo portalas (*sportas.lt*)
- Portalas mylintiems gyvūnus (*animal.lt*)
- Portalas žvejams (*zvejams.lt*)
- Žurnalas „Sodo spalvos“ (*sodospalvos.lt*)
- Svetainės mėgstantiems fotografuoti (*efoto.lt*, *naturephoto.lt*,
photography.lt, *kaunasphoto.info*)

Kitų e. paslaugų pavyzdžiai (6)

Socialinė sfera

- Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras (*sppc.lt*)
- Labdaros ir paramos fondas „SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija“ (*sos-kaimas.lt*)
- Vaiko raidos centras (*raida.lt*)
- Psichologinę pagalbą vaikams ir paaugliams teikianti tarnyba „Vaikų linija“ (*vaikulinija.lt*)
- Lietuvės sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“ (*viltis.lt*)
- VšĮ „Socialinės atsakomybės centras“ (*sacentras.lt*)
- Lietuvos jaunimo organizacijų sąrašas (*lijot.lt/Page.aspx?pageID=24*)

Kitų e. paslaugų pavyzdžiai (7)

Darbas

- Skelbimai darbdaviams ir ieškantiems darbo (*visidarbai.lt, naujasdarbas.lt, dirbu.lt, itc.lt, darbaslietuvoje.lt*)
- Darbas, stažuotės, studijos užsienyje (*ewc.lt, balticworkforce.lt, eurodarbas.lt, europa.eu/youreurope/citizens*)
- Lietuvos darbo birža (*ldb.lt*)
- Darbo skelbimai ir gyvenimų aprašymų duomenų bazės (*cv.lt, cvmarket.lt, cvbankas.lt*)

Testas

1. Kas yra elektroninė valdžia?

- a) Valdžios institucijų naudojimas socialiniais tinklais.*
- b.) Valdžios institucijų paslaugų teikimas ir veiklos vykdymas internetu.*
- c) Elektroninės parduotuvės valdymas valdžios įstaigose.*
- d) Valdžios dokumentų spausdinimas naudojant kompiuterines programas.*

Testas

2. Kokia pagrindinė e. valdžios nauda piliečiams?

- a) Galimybė fiziškai lankytis valdžios institucijose.
- b.) Greitesnis ir paprastesnis paslaugų gavimas internetu.
- c) Didinamos mokesčių sumos siekiant finansuoti e. sistemas.
- d) Užtikrinama, kad paslaugos būtų teikiamos tik darbo valandomis.

Testas

3. Kuris iš šių portalų yra el. valdžios pavyzdys Lietuvoje?

- a.) „E. sveikata“
- b.) „Facebook“
- c.) „Amazon“
- d.) „Youtube“

Testas

4. Kokia yra pagrindinė e. valdžios sistemų problema?

- a) Per mažas programinės įrangos atnaujinimas.
- b.) Skaitmeninio raštingumo trūkumas visuomenėje.
- c) Per dažnas institucijų darbuotojų keitimas.
- d) Valdžios institucijos naudoja tik fizinius dokumentus.

Testas

5. Kokia yra pagrindinė e. valdžios paslaugų teikimo priežastis?

- a) Padidinti piliečių mokesčius.
- b.) Sumažinti administracinę naštą ir pagerinti paslaugų prieinamumą.
- c) Užtikrinti tikslų paslaugų teikimą tik verslui.
- d) Apriboti piliečių galimybes naudotis viešosiomis paslaugomis.

Testas

6. Kuri iš šių paslaugų priskiriama prie G2C (Government to Citizen) kategorijos?

- a) Verslo licencijos išdavimas.
- b.) Mokesčių deklaravimas internetu.
- c) Informacijos apie viešus konkursus.
- d) Duomenų mainai tarp valdžios institucijų.

Testas

7. Kuri iš šių priemonių padeda užtikrinti e. valdžios paslaugų saugumą?

- a) Socialinių tinklų naudojimas valdžios komunikacijai.
- b) Dokumentų spausdinimas ir saugojimas popieriuje.
- c.) Dviejų veiksmų autentifikacija ir duomenų šifravimas.
- d) Tik elektroninių laiškų siuntimas.

Testas

8. Kaip e. valdžia padeda kovoti su korupcija?

- a) Kuriant paslaugas, kurios reikalauja fizinių dokumentų.
- b) Teikiant paslaugas tik popieriuje.
- c) Palaikant paieškosus sprendimų priėmimo procesus.
- d.) Padidinus paslaugų prieinamumas ir užtikrinant skaidrumą.

Testas

9. Kas yra „Elektroniniai valdžios vartai“?

- a) Tai mobilioji aplikacija, leidžianti teikti bankines paslaugas.
- b.) Tai internetinis portalas, kuriame piliečiai gali naudotis įvairiomis e. valdžios paslaugomis.
- c) Tai elektroninė platforma, kurioje galima užsakyti prekes ir paslaugas.
- d) Tai tinklalapis, skirtas tik verslo registracijai.

Testas

10. Kuri iš šių paslaugų teikiama pagal G2B (Government to Business) modelį?

- a) Socialinės paramos išmokos.
- b.) Mokesčių deklaravimas verslui.
- c) Paslaugos, skirtos piliečiams.
- d) Elektroninė registracija pas gydytoją.

Testas

11. Koks yra svarbus elektroninės valdžios saugumo aspektas?

- a) Piliečiai neturi teisės naudotis e. paslaugomis.
- b) Užtikrinti, kad paslaugos būtų prieinamos tik darbo valandomis.
- c.) Saugoti asmens duomenis ir apsaugoti nuo kibernetinių grėsmių.
- d) Visi duomenys yra vieši ir prieinami visiems.

Testas

12. Kuri iš šių e. valdžios paslaugų padeda piliečiams gauti medicininę informaciją?

- a) „Elektroninė bankininkystė“.
- b.) „E. sveikata“ (registracija pas gydytojus, elektroniniai receptai).
- c) „E. paslaugų verslui“.
- d) „E. parašas“.

Testas

13. Kodėl svarbu, kad e. valdžios paslaugos būtų prieinamos visą parą?

- a.) Kad piliečiai galėtų bendrauti su valdžios atstovais bet kuriuo metu.
- b) Kad būtų galima atlikti paslaugas tik naktį.
- c) Kad sumažėtų administracinės išlaidos.
- d) Kad piliečiai galėtų teikti paraiškas tik per savaitgalį.

Testas

14. Kodėl svarbu, kad e. valdžios paslaugos būtų prieinamos visą parą?

- a.) Kad piliečiai galėtų bendrauti su valdžios atstovais bet kuriuo metu.
- b) Kad būtų galima atlikti paslaugas tik naktį.
- c) Kad sumažėtų administracinės išlaidos.
- d) Kad piliečiai galėtų teikti paraiškas tik per savaitgalį.